

EURÓPAI PARLAMENT

2004

2009

Plenárisülés-dokumentum

A6-0095/2009

24.2.2009

JELENTÉS

a regionális politika terén alkalmazott bevált gyakorlatokról és a strukturális alapok felhasználásának akadályairól
(2008/2061(INI))

Regionális Fejlesztési Bizottság

Előadó: Constanze Angela Krehl

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS.....	12
VÉLEMÉNY A KÖLTSÉGVETÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL.....	17
A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE	20

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a regionális politika terén alkalmazott bevált gyakorlatokról és a strukturális alapok felhasználásának akadályairól

(2008/2061(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az URBAN elnevezésű kezdeményezés részeként folyó UBACT programra, amely 200-nál is több európai uniós város bevonásával ösztönzi és fejleszti a bevált gyakorlatokat, valamint a tapasztalatcserét,
- tekintettel a nemzeti és regionális szintű kormányzásról és partnerségről, valamint a regionális politika terén projektek megalapozásáról szóló, 2008. október 21-i állásfoglalására¹,
- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló, 2006. július 11-i 1083/2006/EK tanácsi rendeletre²,
- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapról szóló, 2006. július 5-i 1080/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre³,
- tekintettel az EK-Szerződés 158. és 159. cikkére,
- tekintettel az Európai Tanács 2000. március 23-i és 24-i lisszaboni ülésének elnökségi következtetéseire,
- tekintettel a Bizottság 2008. június 19-i közleményére, melynek címe: Ötödik helyzetjelentés a gazdasági és társadalmi kohézióról – Növekedésben a régiók, növekedésben Európa (COM(2008)0371),
- tekintettel a „Zöld könyv a területi kohézióról: Előnyt kovácsolni a területi sokféleségből” című 2008. október 6-i bizottsági közleményre (COM(2008)0616),
- tekintettel a „Régiók a gazdasági változásért” című bizottsági közleményre (COM(2006)0675),
- tekintettel a Strukturális és Kohéziós Politikák Tematikus Osztály „A helyes gyakorlatok a regionális politika területén és a strukturális alapok felhasználásának akadályai” című tanulmányára,
- tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottsága által szervezett 2008. július 17-i nyilvános meghallgatásra

¹ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0492.

² HL L 239., 2006.9.1., 248. o.

³ HL L 210., 2006.7.31., 1. o.

- tekintettel eljárási szabályzatának 45. cikkére,
 - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére és a Költségvetési Bizottság véleményére (A6-0095/2009),
- A. mivel a kohéziós politika a legjelentősebb politikai területek közé tartozik az Európai Unióban – nem csupán a költségvetését illetően, hanem mindenekelőtt amiatt is, mert a kohéziós politika az európai integráció egyik fontos pillére, valamint a fejlesztési hiányok és aránytalanságok csökkentésével és az uniós polgárok életének javításával az Európai Unió társadalmi, gazdasági és területi kohéziója és az összesen 268 régió fejlődése tekintetében fennálló jelentősége miatt is,
- B. mivel az Európai Unió régiói nagyon hasonló kihívásokkal néznek szembe, azok hatásai azonban régióról régióra jelentős mértékben változnak, tekintve jellegükből (például a szigeti vagy hegyvidéki régiók esetén) és népességükből adódó sajátosságait, ilyen kihívásokat jelent: a globalizáció és az ahhoz kapcsolódó felgyorsult gazdasági szerkezetátalakítás, a kereskedelmi kapcsolatok megnyitása, a technológiai forradalom következményei, az éghajlatváltozás, a tudásalapú gazdaság fejlődése, a demográfiai változás, az elnéptelenedés és a bevándorlás növekedése,
- C. mivel a legjobb eredményeket – mint a tudásbázis növelését és a verseny élénkítését – gyakran az állami szektor, az üzleti vállalkozások, az oktatási ágazat és a helyi érdekel felek közötti együttműködése révén megvalósuló projektek segítségével érik el,
- D. mivel a kohéziós politika nem képes minden eszközt felhasználni a kihívások leküzdése érdekében, mivel a támogatások lehetséges kérelmezői olyan jelentős akadályokkal szembesülnek az Európai Unió strukturális forrásainak felhasználását illetően, mint például:
- a túlzott bürokrácia,
 - a túlságosan kiterjedt és nehezen érthető szabályozási keret, amelyek bizonyos esetben csak az interneten érhetőek el, kizárva ezzel számos lehetséges kedvezményezettet az e forrásokhoz való hozzáféréstől,
 - egyes tagállamok gyakran változtatják a jogosultsági feltételeket és az előírt dokumentációt,
 - az átláthatatlan döntéshozatali folyamatok és a társfinanszírozási rendszerek, valamint a késedelmes fizetések,
 - a tagállamok lassú és nehézkes központosított irányított igazgatása, valamint a szabályok olyan módon történő alkalmazása, hogy az fokozza a már meglévő bürokráciát és hiányos információszolgáltatást eredményez,
 - a nem megfelelő decentralizált igazgatási kapacitás és a tagállamokban a regionális igazgatás egymástól eltérő modelljei, amelyek megakadályozzák az összehasonlítható adatok előállítását és a bevált gyakorlatok cseréjét,
 - a régiók közötti koordináció érdekében történő intézkedések elégtelen volta,
 - a nemzeti, regionális és helyi hatóságok között működő együttműködési rendszer hiánya,
- E. mivel a kohéziós politika területén tapasztalható számos hiányosság ezekre a fennálló akadályokra vezethető vissza,
- F. mivel a strukturális politika végrehajtásának késedelmei részben az eljárások túlzott

merevségének tudhatóak be, ebből következően meg kell fontolni e szabályok egyszerűsítését és a felelősség és a hatáskörök egyértelmű megosztását az EU, a tagállamok, valamint a regionális és helyi hatóságok között,

1. hangsúlyozza, hogy bár figyelembe kell venni a bevált gyakorlatoknak a szélesebb nyilvánosság körében történő terjesztését a hatékonyabb kommunikáció és a kedvezőbb költség-hasznos arány vonatkozásában, az ilyen gyakorlati megoldásoknak az EU regionális politikájába való beépítésére irányuló kísérleteknek elsősorban az irányító hatóságokra kellene irányulniuk, a közös problémák megoldásainak rendelkezésre bocsátásával és a hatékonyabb és célzottabb beavatkozások kiválasztásával iránymutatást adva számukra a strukturális forrásokhoz való hozzáférésre vonatkozó szabályok kialakításában annak érdekében, hogy az információ- és tapasztalatcsere hozzájáruljon a projektek minőségének jelentős javulásához,
2. rámutat a strukturális alap projektjeinek és programjainak végrehajtását szabályozó eljárások egyszerűsítésének szükségességére, különösen az irányítási és ellenőrzési rendszerek vonatkozásában; ezért üdvözli e tekintetben a jelenlegi pénzügyi válságra válaszlépésként a Strukturális Alapok csomagra vonatkozó szabályozás egyszerűsítését célzó felülvizsgálatot; érdeklődéssel várja ezen területen az elkövetkező néhány hónapban bejelentendő bizottsági javaslatokat;

Az akadályok elhárítása

3. felszólítja a Bizottságot, hogy az említett akadályok elhárítása céljából tegye meg többek között az alábbiakat:
 - hozzon létre hosszú távra egy értékelési skálát az Európai Unió strukturális eszközeiből társfinanszírozott projektek tekintetében,
 - az innovatív projekteket ne az egyéb projektekre vonatkozó értékelési skála alapján értékelje, hanem dolgozzon ki olyan egyedi – azaz az innovatív projektekre szabott – értékelési skálát, amely lényegét tekintve magasabb hibaszázalékot tesz lehetővé,
 - a jelenlegi tízről évről csökkentse három évre a projektdokumentumok – a Bizottság általi ellenőrzés céljából történő – megőrzésére vonatkozó maximális időtartamot,
 - dolgozzon ki sajátos politikai intézkedéseket és új minőségi mutatókat a sajátos földrajzi jellemezőkkel rendelkező – mint például hegyvidéki, gyéren lakott, legkülső, határ menti és szigeti – régiók számára, továbbá az Európai Unió területi kohéziójának előmozdítása céljából ennek megfelelően alakítsa át a politikai beavatkozások területi léptékét,
 - egyszerűsítse az ellenőrzési rendszert és törekedjen egy egységes ellenőrzési rendszer bevezetésére,
 - alakítson ki szabványokat a közbeszerzési szerződések terén az egyszerűsítés és a harmonizáció céljából,
 - a tagállamokkal együttesen koordinálja a költségek elszámolhatóságára vonatkozó szabályokat,
 - a kedvezményezettek számára nagyobb mértékben biztosítsa az előlegfizetést,
 - javítsa a kohéziós politika, valamint a KAP II. keretein belül (mezőgazdasági területek fejlesztése) megvalósított és társfinanszírozott intézkedések koordinációját;
 - tegye a technikai támogatási programokat rugalmasabbá,

- vezessen be olyan intézkedéseket, amelyek elősegítik a hálózati együttműködést elő és megkönnyítik a csoportos projektirányítást,
 - könnyítsen a projektek által generált adminisztratív terheken és azokat igazítsa a projekt méretéhez,
 - egyszerűsítse, pontosítsa és gyorsítsa fel a projektgyakorlatokat, tegye azokat továbbá nagyobb mértékben eredményorientálttá,
 - aktívan ösztönözze a tagállamokat arra, hogy hozzanak létre a nemzeti, regionális és helyi szintek között működő, hatékony együttműködési és felelősségmegosztási rendszert,
 - az ügyintézési idő csökkentése érdekében a nemzeti kormányokkal való szorosabb együttműködés révén könnyítse meg a forrásokhoz való hozzáférést,
 - készítsen menetrendet az akadályok lebontása érdekében megtenni tervezett aktív lépésekről és a pénzeszközök hozzáférhetőségének javításáról;
4. azt javasolja ezen túlmenően, hogy a Bizottság menjen még tovább, és fejlesszen ki összehangolt, általánosan hozzáférhető megközelítést a bevált gyakorlatok régiók közötti cseréjére vonatkozóan azzal a céllal, hogy lehetővé tegye a kohéziós politikában érintett felek számára, hogy felhasználhassák mások tapasztalatait;
 5. kifejezetten rámutat arra, hogy a bevált gyakorlatok azonosítása nem jelenthet újabb adminisztratív terhet a pályázók és a projektek támogatói számára;
 6. kéri, hogy a strukturális alapok terén a bürokrácia szintjét tartsák a minimumon, és a tagállamok ne emeljék azt feleslegesen egyéni feltételek bevezetésével;
 7. hangsúlyozza, hogy támogatja azt gyakorlatot, amelynek célja, hogy minden tagállam évente készítsen nemzeti megbízhatósági nyilatkozatot a megosztott igazgatáshoz tartozó közösségi alapok tekintetében, és kéri e gyakorlat általánossá tételét;

A bevált gyakorlatok meghatározásának általános és egyedi kritériumai

8. méltányolja a „Régiók a gazdasági változásért” kezdeményezés keretében rögzített megközelítést, miszerint egyrészt a bevált gyakorlatokat évente a „REGIO STARS” kitüntetéssel értékeljék és megismertessék a nyilvánossággal, másrészt pedig önálló honlapot hozzanak létre a bevált gyakorlatoknak; felhívja a figyelmet arra, hogy egy internetes oldal önmagában korlátozott hatékonyságú;
9. kifogásolja a Bizottság által a bevált gyakorlatok meghatározásához használt objektív alapok átláthatóságának hiányát;
10. tekintettel a „bevált gyakorlatok”, valamint a gyakran párhuzamosan használt „helyes gyakorlatok” vagy „sikertörténetek” kifejezések sokrétű alkalmazására, felszólítja a Bizottságot, hogy hozzon létre egy világos és a kohéziós politikára szabott kritériumlistát, amelynek segítségével a bevált gyakorlatok megkülönböztethetők az egyéb projektektől;
11. javasolja a Bizottságnak, hogy a bevált gyakorlatok azonosításakor vegye figyelembe az alábbiakat:
 - a projekt minősége,
 - a partnerség elvének garantálása,
 - az adott intézkedés fenntarthatósága,

- az esélyegyenlőséghez általában, valamint a férfiak és nők esélyegyenlőségéhez való pozitív hozzájárulás,
 - a projekt innovatív jellege,
 - az EU ágazati és területi politikái közötti integrált szemlélet,
 - a források felhasználásának hatékonysága,
 - a projekt időtartama annak végrehajtásáig,
 - a projekt időben történő és terv szerinti szigorú végrehajtása,
 - jelentős ösztönző erő a régió vagy az EU egésze számára,
 - foglalkoztatásra gyakorolt hatás,
 - a kis- és középvállalkozások számára biztosított lehetőségek,
 - a régiók közötti kapcsolatépítés és területi együttműködés megkönnyítése,
 - a projekt átültethetősége, azaz az Európai Unió más régióiban való megvalósíthatósága,
 - az Európai Unió politikáinak keretein belül hozzáadott értéket képviselő tevékenységek,
 - a projekt pozitív hatásai a polgárokra, a régiókra és a tagállamokra, valamint a társadalom egészére nézve;
12. hangsúlyozza, hogy a súrlódások, a nem kívánt hatások és a szubjektív ítéletek elkerülése érdekében a bevált gyakorlatok meghatározásához javasolt kritériumoknak egyértelműen mérhetőnek és megbízhatónak kell lenniük, mivel ezek az ezen kritériumokon alapuló teljes projektértékelési eljárást aláshatják; felszólítja ezért a Bizottságot, hogy határozza meg ezeket a kritériumokat és alkalmazásuk módját;
13. több uniós régió számos projektjének elemzése alapján további tényezőket javasol a bevált gyakorlatok minősítésére a kohéziós politika azon területein, amelyek mind az egyes régiók, mind pedig az egész EU továbbfejlesztése szempontjából különösen jelentősek, és amelyek végrehajtás több fajta szemlélet jellemez;
14. javasolja, hogy a „kutatás és fejlesztés/innováció” területén a következő tényezőket vegyék figyelembe:
- minőségi szempontból jelentős beruházás a tudomány és a kutatás területén,
 - a gazdaság, a tudomány és a kutatóintézetek közötti kapcsolat, különös hangsúlyt fektetve a KKV-k megerősítésére, nem utolsósorban a területi fejlesztés kiegyenlítésének eszközeként,
 - a tudományos intézmények és a kutatóintézetek közötti kapcsolat,
 - jövőorientált technológiák tovább- és/vagy kifejlesztése és/vagy azok gyakorlati alkalmazása,
 - a hagyományos ágazatokban új technológiák hasznosítása;
 - az üzleti életben való alkalmazás
 - megoldások az EU kulcságazataiban – környezetvédelem, energia, stb.;
15. javasolja, hogy a „környezetvédelem, éghajlatvédelem, fenntartható energiapolitika” területén a következő tényezőket vegyék figyelembe:
- a különösen veszélyeztetett területek sajátosságait figyelembe vevő védőintézkedések (szenzibilitás), különös tekintettel a vizekre,
 - a szűkös nyersanyagok védelme és hatékony felhasználása,
 - a nyersanyagok felelősségteljesebb felhasználása,
 - az energiaszegénységet kezelő intézkedések,

- az energiahatékonyság jelentős mértékű növelése,
- az energiafogyasztás jelentős mértékű csökkentése,
- a megújuló energiaforrások arányának növelése,
- a széndioxid-kibocsátás csökkentését célzó intézkedések,
- szűkös vagy veszélyeztetett nyersanyagok megőrzésére irányuló módszerek és/vagy eljárások;

16. javasolja, hogy a „minőségi munkahelyek teremtése” területén a következő tényezőket vegyék figyelembe:

- munkakörülmények javítása,
- a kiváló minőségű munkahelyek számának növelése,
- jövőorientált, fenntartható munkahelyek teremtése,
- mindkét nem számára egyenlő munkaerő-piaci hozzáférés biztosítása,
- termelékenység növelése,
- versenyképesség növelése,
- „helytől független” munkahelyek teremtése – például az e-gazdaság területén,
- a munkaerő nagyobb fokú szakosodását célzó intézkedések,
- korszerű információs és kommunikációs eszközök alkalmazása;
- a családi élet és a munka összeegyeztetése,
- intézkedések a társadalom legsérülékenyebb csoportjai számára (például a fiatalok, a nők, a fogyatékkal élők, a bevándorlók, a hosszabb távon munkanélküliek, a 45 év feletti személyek és formális oktatásban nem részesült emberek),
- a közlekedési, hírközlési, oktatási és egészségügyi szolgáltatások jobb hozzáférhetősége és rendelkezésre állása;

17. javasolja, hogy az „egész életen át tartó tanulás” területén a következő tényezőket vegyék figyelembe:

- az oktatási körülmények minőségének javítása és az oktatási kínálat mennyiségi növelése, különös tekintettel a lakosság különösen hátrányos vagy veszélyeztetett csoportjainak lehetőségeire (például a fiatalok, a nők, a fogyatékkal élők, a bevándorlók, a hosszabb távon munkanélküliek, a 45 év feletti személyek, az iskolázatlan személyek),
- az oktatás, képzés és a munkavégzés szoros összefonódása,
- a képzés területén a követelményeknek minőségileg és mennyiségileg megfelelő projektek
- korszerű technológiák és eljárások bevezetése és alkalmazása
- a képzési hajlandóság megteremtése és megőrzése
- a továbbképzéseken való részvétel növelése
- élethosszig tartó nyelvi képzés;

18. javasolja, hogy az „integrált településfejlesztés” területén a következő tényezőket vegyék figyelembe:

- a tömegközlekedésre, a gyalogos-, kerékpáros- és autóforgalomra vonatkozó hosszú távú integrált politika, figyelemmel a különféle közlekedési módozatok közötti hatékony integrációra, mind a közösségi, mind az egyéni közlekedés tekintetében,
- hatékony forgalomirányítás,

- a városok környezetbarát fejlesztésének támogatása;
- a vállalkozói beruházások növelése, a foglalkoztatás élénkítése és megőrzése – különös hangsúlyt fektetve a fiatalok foglalkoztatására és a vállalkozásokra –, valamint a társadalmi élet előmozdítása,
- az olyan szomszédos területek helyreállítása és integrálása, amelyek hanyatlóban vannak vagy ahol az ipari tevékenységet megszüntették, az életminőség javítása a városi területeken; például a közszolgáltatások elérhetősége és rendelkezésre állása,
- zöldterületek és pihenővezetek kialakítása, valamint hatékonyabb víz és energiafelhasználás – különösen az lakásépítési ágazatban,
- létesítmények fogyatékkal élők számára,
- olyan tevékenységek népszerűsítése, amelyek célja a népesség – különösen a fiatalok – saját városukhoz kötése,
- a lakókörnyezet figyelembe vétele: a városi, külvárosi és a közel falusi környezeté;
- a túlzott mértékű területhasználat csökkentése a parlagon hagyott területek átalakítása és a városok terjeszkedésének elkerülése,
- a csökkent mobilitású személyek számára a városi lét és közlekedés kényelmének jobb hozzáférhetősége,
- a városi és vidéki területek közötti párbeszéd fokozása;
- integrált megközelítés alkalmazása;

19. a „demográfiai fejlődés” területén a következő tényezőket javasolja:

- a szolgáltatásokhoz való általános hozzáférés,
- a szakképzett munkaerő vonzását célzó intézkedések,
- a legsérülékenyebb csoportok bevonásának fokozása jobb oktatás és képzés által,
- a rugalmas munkaidőre vonatkozó intézkedések,
- a dolgozó szülők életének a családi élet és a munka összeegyeztetése révén történő megkönnyítését célzó intézkedések,
- a migránsok zökkenőmentes beilleszkedését elősegítő intézkedések,
- a fogyatékkal élők és nyugdíjasok különös igényei,
- a népesség szintjének fenntartásához való hozzájárulás (az elnéptelenedő területeken),

20. a „határokon átnyúló együttműködés” területén a következő tényezőket javasolja:

- a határokon átnyúló kapcsolatok erősítése (minőségi és mennyiségi szempontból)
- tartós hálózatok, illetve hosszú távú együttműködések létrehozása,
- a különböző rendszerek és eljárások összehangolása
- új partnerek bevonása
- pénzügyi függetlenség megteremtése
- tartós, határokon átnyúló tudásátvitel- és csere
- a lehetőségek közös kiaknázása a partnerrégiókban
- infrastrukturális kapcsolatok a partnerrégiók között;

21. javasolja, hogy a „köz- és magánszféra közötti partnerségek” területén a következő tényezőket vegyék figyelembe:

- a projekt megvalósításának minőségi javítása a hatékonyság és a jövedelmezőség szempontjából,

- a projekt megvalósításának gyorsítása
- átlátható kockázatelosztási mechanizmus,
- jobb projektirányítás,
- a helyi és regionális hatóságok és a köz- és magánszféra közötti partnerségek érdekelt feleinek fokozott részvétele,
- a közigazgatási szervekre és vállalkozásokra vonatkozó, egyértelmű és átlátható magatartási szabályok;

22. kéri a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a legjobb gyakorlatok előmozdításának szükségességét a pénzügyi csomagok terén, nevezetesen a köz- és a magánszféra partnerségére vonatkozó, valamint az Európai Befektetési Bank és az Európai Befektetési Alap támogatását élvező csomagokat illetően;

23. tudatában van annak, hogy egy projekt tekintetében rendkívül nehéz minden fenti kritériumot együttesen teljesíteni; ezért kéri a Bizottságot, hogy alkalmazza ezeket a kritériumokat, készítsen róluk prioritási sorrendet tartalmazó listát, és határozza meg azokat, amelyek fokozott prioritással rendelkeznek, annak érdekében, hogy megkönnyítse a jelentősebb projektek bevált gyakorlatok közé történő való kiválasztását, hangsúlyozza, hogy a bevált gyakorlatokra vonatkozóan közösen megállapított kritériumokat nyílt és átlátható módon kell felhasználni, ami lehetővé fogja tenni a bevált gyakorlatok hatékonyabb irányítását, jóváhagyását és összehasonlítását, és megelőzi a hasonló fogalmakkal való összetévesztést;

24. tekintettel a „bevált gyakorlatok” a „helyes gyakorlatok” és a „sikertörténetek” kifejezések jövőbeni alkalmazására, felszólítja a Bizottságot, hogy e tényezők alapján az említett elnevezéseknek megfelelően egyértelmű és átlátható osztályozást, illetve besorolást dolgozzon ki a projektek minősítésére;

A bevált gyakorlatok cseréje

25. kéri az Európai Bizottságot, hogy a régiók hálózatán keresztül szervezze meg és hangolja össze a bevált gyakorlatok cseréjét, és hozzon létre egy olyan nyilvános weboldalt, amely ennek érdekében az EU összes nyelvén tartalmazza a legfontosabb információkat;

26. javasolja a Bizottságnak, hogy ebből a célból a jelenlegi igazgatási rendszer keretében a Regionális Politikai Főigazgatóságon belül hozzon létre egy megfelelő irodát, amelynek feladata, hogy a régiók hálózatával együttműködve megszervezze a bevált gyakorlatok értékelését, összegyűjtését és cseréjét, valamint, hogy állandó kapcsolattartóként a keresleti és a kínálati oldalnak egyaránt a rendelkezésére álljon a bevált gyakorlatok kohéziós politika területén történő hosszú távú, folyamatos, megbízható és sikeres cseréje érdekében; felszólítja a Bizottságot, hogy a bevált gyakorlatok e kultúráját minden igazgatóságán belül terjessze;

27. e keretek között javasolja, hogy az értékelő mechanizmusok tanulmányozzák és vegyék figyelembe mindazokat a kipróbált és megbízható módszereket, amelyeket már alkalmaztak; úgy véli, hogy különös hangsúlyt kell fektetni a regionális hatóságok és a különleges ügynökségek hálózatával való együttműködésre, ugyanis ezek a kulcsforrások az értékelendő bevált gyakorlatoknak;

28. rámutat arra, hogy míg az Európai Unió a finanszírozást és a bevált gyakorlatokat biztosítja, a nemzeti, regionális és helyi tisztségviselők feladata ezek hasznosítása; ezzel

összefüggésben üdvözli a helyi és regionális választott képviselőknek szóló Erasmus programot;

29. javasolja, hogy a Bizottság a tagállamok és a régiók közötti bevált gyakorlatok cseréje érdekében alkalmazza a Régiók Bizottságának rendelkezésre álló eszközeit, különösen a lisszaboni folyamatot nyomon követő platformot, valamint a szubszidiaritásfigyelő hálózatot, abból a célból, hogy azonosítsák és együttesen határozzák meg a célkitűzéseket, ezt követően pedig tervezzék meg a fellépéseket, végezetül pedig kezdjék meg a kohéziós politika eredményeinek összehasonlító kiértékelését;

◦

◦ ◦

30. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament állásfoglalását a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

A regionális és strukturális politika a legfontosabb politikai területek közé tartozik az Európai Unióban, nemcsak költségvetési vonzataiból fakadóan, hanem mindenekelőtt az Európai Unió társadalmi, gazdasági és területi kohéziójával, valamint 268 régiójának fejlődésével kapcsolatos jelentősége miatt. Az Európai Unió számos régiója nagyjából hasonló kihívásokkal szembesül. A régióknak például meg kell birkózniuk a globalizációval és az ezzel járó felgyorsult gazdasági szerkezetátalakulással, a kereskedelmi kapcsolatok megnyitásával, a technológiai forradalom következményeivel, a tudásalapú gazdaság fejlődésével, a demográfiai változással és a növekvő mértékű bevándorlással.

A strukturális alapok felhasználásának akadályai

Bár az EU strukturális politikájának célja, hogy támogassa a régiókat a kihívások leküzdésében, a támogatások lehetséges kérelmezői jelentős akadályokkal szembesülnek az Európai Unió strukturális forrásainak felhasználását illetően. Többek között arról van szó, hogy túlzott mértékű a bürokrácia, túl sok – nehezen érthető és csak rövid- vagy középtávon alkalmazható – jogszabálynak kell eleget tenni, illetve a társfinanszírozás nem átlátható.

Az adminisztráció miatt a projektfelelősöknek jelenleg a projekt befejezését követő tíz évig meg kell őrizniük a projektdokumentumokat, hogy azok bemutathatók legyenek a Bizottság által végzett ellenőrzés esetén. Ez a rendelkezés különösen a kis projektekre ró túlzott adminisztrációs terhet. Az Európai Parlament az ilyen terhek minimalizálása, valamint a felesleges aktatologatás felszámolása érdekében kéri, hogy ezt az időtartamot három évre csökkentsék.

A bürokratikus akadályok mellett a projektek kérelmezői olykor jelentős nehézségekkel szembesülnek a kötelező technikai felszerelés biztosítása tekintetében is, amelyek a projekt megvalósítása szempontjából rendkívül jelentősek. Míg az ESZA által társfinanszírozott projektek a technikai források átalányösszegű támogatására választhatók, az ERFA által is finanszírozott projektek esetében ez nem alkalmazható. Az Európai Parlament ezért kéri a Bizottságot, hogy a technikai segédeszközökkel kapcsolatban hasonló átalányösszeget tegyen lehetővé az ERFA által társfinanszírozott projektek számára is.

További gond a projektek tekintetében, hogy az Európai Bizottság által alkalmazott elbírálási kritériumok nem hosszú távra vonatkoznak. Az Európai Parlament az emiatt a projektfelelősökben kialakult bizonytalanságra tekintettel kéri a Bizottságtól az elbírálási kritériumok hosszú távra történő megállapítását, valamint azt, hogy a projekteket azok megvalósulása idején érvényes szempontok szerint értékeljék. Az Európai Bizottság elbírálási kritériumaival összefüggésben azonban még ennél is jelentősebb problémát jelent, hogy rendszeresen érint innovatív projekteket is: ezek esetében ugyanis ugyanazokat a kritériumokat alkalmazzák, mint más típusú projektekre. Ez nem méltányos az innovatív projektekkel szemben, ezek ugyanis természetükből fakadóan a hibalehetőség – vagy a tényleges kudarc – sokkal magasabb kockázatát viselik, mint más projektek. Tekintettel arra a lisszaboni célkitűzésre is, hogy az EU a világ leginnovatívabb gazdasági térségévé váljon, az Európai Parlament azt javasolja, hogy ezeknél a projekteknél magasabb hibaszázalékot engedélyezzenek. Egyébként fennáll az a veszély, hogy csírájában elfojtjuk az innovatív kezdeményezéseket, ami hátráltatná az EU lisszaboni célkitűzésének elérését és csökkentené a

kohéziós politika hatását.

A strukturális források hatékony felhasználásának további akadálya a projektgazdák közötti tapasztalatcsere lehetőségeinek jelenlegi hiánya, valamint a régiók közötti egyeztetésre vonatkozó megállapodások nem megfelelő mivolta is. E projektfelelősök és régiók számára is jelentős akadály megszüntetése közvetlenül már rövidtávon is segítséget jelentene a túlzott bürokrácia terheinek elviselésében, valamint a meglévő rendelkezések és átláthatatlan társfinanszírozási szabályok megértésében.

A bevált gyakorlatok – a meglévő akadályok leküzdésére irányuló megközelítés

Ezen akadályok leküzdésének, valamint az Európai Unió kohéziós forrásainak felhasználásában tapasztalt hiányosságok felszámolásának egyik módja a bevált gyakorlatok régiók közötti cseréjére irányuló összehangolt megközelítés lehet, lehetővé téve, hogy a regionális szereplők okulhassanak egymás tapasztalataiból. Ez ennek a jelentésnek a célja. E cél elérése érdekében azonban számos tartami és szervezeti problémát kell megoldani. Ezek közül az egyik legfontosabb annak meghatározása, hogy mi tekintendő a "bevált gyakorlatnak" („best practices”). Jóllehet e fogalom gyakran és számos területen használatos – részben a „good practices” (helyes gyakorlatok) vagy a „success stories” (sikertörténetek) kifejezésekkel párhuzamosan –, mégis hiányzik annak világos és egyértelmű meghatározása. Ezért például az Európai Bizottság Regionális Politikai Főigazgatósága a „Régiók a gazdasági változásért” kezdeményezés keretében olyan megközelítést fogadott el, amely a bevált gyakorlatokat, a 'REGIO STARS' éves díj nyerteseivel azonosítja, és ezeket többek között az interneten teszi közzé. Ennek hátránya az átláthatóságának hiánya a válogatás tekintetében, amely nem pontosan meghatározott, objektív elvek szerint történik.

A bevált gyakorlatok meghatározásának általános és egyedi kritériumai

Tekintettel a jelenlegi kihívásokra, az Európai Unió kohéziós politikája terén megállapíthatók bizonyos tényezők, amelyek segítségével azonosíthatók a bevált gyakorlatok. Az Európai Parlament ezért a következő elemeket javasolja:

- a projekt minősége,
- a partnerség elvének garantálása,
- az intézkedés fenntarthatósága,
- az esélyegyenlőség tiszteletben tartása,
- a projekt innovatív jellege,
- a források felhasználásának hatékonysága,
- a projekt eljutása annak végrehajtásáig,
- a projekt időben történő és terv szerinti szigorú végrehajtása,
- jelentős ösztönző erő a régió vagy az EU egésze számára,
- a projekt átválthatósága abban az értelemben, hogy azt az Európai Unió más régióiban is megvalósíthatják.

A kohéziós politika azon területein, amelyek mind az egyes régiók, mind pedig az EU egészének továbbfejlesztése szempontjából különösen jelentősek, és amelyeket változatos végrehajtás jellemez, olyan egyedi tényezők bevonására van szükség, amelyek kiegészítik a bevált gyakorlatok minősítésére alkalmazott általános tényezőket. Ez nyolc ágazatot érint.

- Kutatás és fejlesztés/innováció
- minőségi szempontból jelentős beruházás a tudomány és a kutatás területén
- a gazdaság és a tudomány közötti kapcsolat

- a tudományos intézmények és a kutatóintézetek közötti kapcsolat
- jövőorientált technológiák tovább- és/vagy kifejlesztése
 - környezetvédelem – éghajlatvédelem – fenntartható energiapolitika
- a különösen veszélyeztetett területek sajátosságait figyelembe vevő védőintézkedések (szenzibilitás)
- a szűkös nyersanyagok védelme és hatékony felhasználása
- a nyersanyagok felelősségteljesebb felhasználása
- az energiahatékonyság jelentős mértékű növelése
- az energiafogyasztás jelentős mértékű csökkentése
- a megújuló energiaforrások arányának növelése
- a széndioxid-kibocsátás csökkentését célzó intézkedések
- szűkös vagy veszélyeztetett nyersanyagok megőrzésére irányuló módszerek és/vagy eljárások,
 - Minőségi munkahelyek teremtése
- munkakörülmények javítása,
- jövőorientált munkahelyek teremtése,
- termelékenység növelése,
- versenyképesség növelése,
- „helytől független” munkahelyek teremtése,
- korszerű információs és kommunikációs eszközök alkalmazása,
- Egész életen át tartó tanulás
- az oktatási körülmények minőségének javítása és az oktatási kínálat mennyiségének növelése különös tekintettel a lakosság különösen hátrányos vagy veszélyeztetett csoportjainak lehetőségeire
- az oktatás és a képzés szoros összefonódása
- a képzés területén a követelményeknek minőségileg és mennyiségileg megfelelő projektek
- korszerű technológiák és eljárások bevezetése és alkalmazása
- a képzési hajlandóság megteremtése és megőrzése
- a továbbképzéseken való részvétel növelése
- Integrált településfejlesztés
- a tömegközlekedés, a gyalogosok és az autóforgalom fokozott összeegyeztethetősége
- a vállalkozói beruházások növelése, a foglalkoztatás élénkítése és megőrzése, valamint a társadalmi élet előmozdítása
- a kihasználatlan városi területek újjáélesztése
- a városi életminőség javítása
- Demográfiai fejlődés
- a szolgáltatásokhoz való helyszíntől független hozzáférésre irányuló eljárások alkalmazása (pl. IT-fórumok létrehozásával az egészségügyi ellátás, e-learning stb. területén)
- a magasabban képzett munkaerő képzését / vonzását célzó intézkedések
- az idősebb munkavállalók bevonását célzó intézkedések
- Határokon átnyúló együttműködés
- a határokon átnyúló kapcsolatok erősítése (minőségi és mennyiségi szempontból)

- tartós hálózatok, illetve hosszú távú együttműködések létrehozása
- a különböző rendszerek és eljárások összehangolása
- új partnerek bevonása
- pénzügyi függetlenség megteremtése
- tartós, határokon átnyúló tudásátvitel- és csere
- a lehetőségek közös kiaknázása a partnerrégiókban
- infrastrukturális kapcsolatok a partnerrégiók között
 - A köz- és magánszféra közötti partnerségek
- a projekt megvalósításának minőségi javítása
- a projekt megvalósításának gyorsítása

Tekintettel a „best practices” (bevált gyakorlatok) kifejezéssel gyakran párhuzamosan használt „good practices” (helyes gyakorlatok) és „success stories” (sikertörténetek) kifejezésekre, az Európai Parlament azt javasolja a Bizottságnak, hogy a tényezők alapján dolgozzon ki egy világos és átlátható osztályozást – besorolási céllal –, amelynek segítségével a kifejezések megkülönböztethetők egymástól.

A bevált gyakorlatok cseréje

A bevált gyakorlatok cseréjének megszervezésére több lehetőség is van. Egyfelől kezdeményezhetnék a projektgazdák egy hálózatot, amelyek ők maguk irányítanának, vagy másfelől a Regionális Politikai Főigazgatóság szervezhetné meg a cserét hálózat kiépítése nélkül.

Az Európai Parlament Tekintettel a bevált gyakorlatok cseréjével és értékelésével kapcsolatos feladatokra tekintettel azt szeretné, ha a jelenlegi igazgatási rendszer keretében – az Európai Bizottság Regionális Politikai Főigazgatóságán belül – egy különleges irodát állítanak fel, amely a régiók hálózatával együttműködve megszervezné a bevált gyakorlatok értékelését, összegyűjtését és cseréjét, valamint állandó kapcsolattartóként a keresleti és a kínálati oldalnak egyaránt a rendelkezésére állna. Az Európai Parlament úgy véli, hogy egyedül egy ilyen modell biztosíthatja a bevált gyakorlatok hosszú távú, folyamatos, megbízható és sikeres cseréjét az Európai Unió kohéziós politikájának területén.

A bevált gyakorlatok azonosítását szolgáló tényezők azonosítására szolgáló projektek (válogatás)

Kutatás és fejlesztés/innováció

- Lézer a mikroelektronikai készülékekhez és diagnosztikához (Litvánia)
- NaMLab – Nanoelektronikus eszközök laboratóriuma (Németország)
- A szénelapú anyagok kutatása (Szlovákia)

Környezetvédelem – éghajlatvédelem – fenntartható energiapolitika

- A Környezetvédelmi Technológiák Kiválósági Központja (Szlovénia)
- MOBIZENT – Mobilitátszentrale Burgenland (Burgenlandi Közlekedési Központ) (Ausztria)
- Egy kis vízi erőmű újjáépítése (Szlovákia)

Minőségi munkahelyek teremtése

- „Brainhunt” – Üzleti tervek versenye (Észtország)
- Neubau des Fraunhofer Instituts für Zelltherapie und Immunologie (a frauenhoferi Sejtterápiás és Immunológiai Központ új épülete) (Németország)
- A KKV-ken belüli tudáskezelés eszközeinek fejlesztése (Ausztria)

Egész életen át tartó tanulás

- Fachkraft für Biotechnologie – Németország
- A Narva Szakképző Központ képzésének és képzési környezetének fejlesztése (Észtország)
- People for modern office – (Szlovákia)

Integrált településfejlesztés

- Entwicklung des problematischen Stadtgebietes „Leipziger Osten” (Egy problematikus városrész, Lipcse keleti részének fejlesztése) (Németország)
- Parque de las Ciencias in Granada bővítési projekt (Spanyolország)
- Städtebauliche Attraktivierung des Ortsbildes Hörnum (Hörnum városképének javítása) (Németország)

Demográfiai fejlődés

- Personalmanagement im Handwerk (személyzeti irányítás a kisiparban) (Németország)
- TELEWORK (táv munka) (Észtország)
- BSR eHealth - Integrated regional health care structures: e-health in the Baltic Sea Region (BSR e-egészségügy – Integrált regionális egészségügyi struktúrák: e-egészségügy a balti-tengeri régióban) (DE- DK- SE- NO- FI- LT- PL)

Határokon átnyúló együttműködés

- ECRN – európai vegyipari régiók hálózata (ES – DE – EST – PL – NL – IT – UK)
- Balti-tengeri Virtuális Egyetem (DE – DK – SE – FI – LV – LT – RU – PL)
- New Hansa (DE - DK - SE - FI - LV - LT - PL)

A köz- és magánszféra közötti partnerségek

- „Brainhunt” – üzleti tervek versenye (Észtország)
- NaMLab – Nanoelektronikus eszközök laboratóriuma (Németország)

23.1.2009

VÉLEMÉNY A KÖLTSÉGVETÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Regionális Fejlesztési Bizottság részére

a regionális politikában alkalmazott legjobb gyakorlatokról, és a Strukturális Alapok felhasználásával kapcsolatos nehézségekről
(2008/2061(INI))

A vélemény előadója: Nathalie Griesbeck

JAVASLATOK

A Költségvetési Bizottság felhívja a Regionális Fejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. emlékeztet rá, hogy haladéktalanul szükséges a „legjobb gyakorlatok” fogalmának pontos meghatározása, amely magában foglalja a helyes kormányzás elvét is; úgy véli e tekintetben, hogy az összes tagállamban közös mennyiségi és minőségi teljesítménymutatók bevezetésére, a projektek költség/haszon arányának meghatározására volna szükség; rámutat, hogy a régiókban az alkalmazottak fizetését, a szegénységi mutatót, az életszínvonalat, a várható élettartamot, a versenyképességet, a hosszú távú munkanélküliségi szintek különböző változatait, valamint a régiók közérdekű szolgáltatásainak szintjeit mint minőségi mutatókat különösen figyelembe kell venni;
2. felhívja a Bizottságot, hogy végezze el a projektek adminisztratív, pénzügyi és informatikai irányítása terén a „legjobb gyakorlatok” átültethetőségi mértékének tudományos értékelését, valamint támogassa ugyanazon tagállam irányító hatóságai és a különböző tagállamok irányító hatóságai között a „legjobb gyakorlatok” láthatóságát és átültethetőségét; úgy véli, hogy a Bizottságnak továbbá ösztönöznie kell a legjobb gyakorlatok átadását annak érdekében, hogy a tagállamok ésszerűsíthessék gyakorlatukat az egyes érintett régiók társadalomkutatói, gazdasági, földrajzi és adminisztratív jellemzőinek figyelembe vételével;
3. kéri a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a legjobb gyakorlatok előmozdításának szükségességét a pénzügyi csomagok terén, nevezetesen a köz- és a magánszféra partnerségére vonatkozó, valamint az Európai Befektetési Bank és az Európai Befektetési Alap támogatását élvező csomagokat illetően;
4. felkéri a Bizottságot, hogy hangolja össze az illetékes szolgálatok munkáját a projektek

adminisztratív, pénzügyi és informatikai irányításával kapcsolatos gyakorlatok hatékonyságának és azok átültethetőségi szintjének értékelése céljából;

5. szakértői jelentést kér az irányító hatóságok munkájáról – többek között tekintettel a 2007–2013 közötti tervezési időszak végére –, amelyet kellő idővel az új pénzügyi keret jóváhagyását megelőzően kell elkészíteni, lehetővé téve a jogalkotó számára, hogy a következő pénzügyi keret újratárgyalása alkalmával mélyrehatóbb ismeretekkel rendelkezzen az adott hatóságok munkájáról;
6. kéri, hogy a strukturális alapok terén a bürokrácia szintjét tartsák a minimumon, és a tagállamok ne emeljék azt feleslegesen egyéni feltételek bevezetésével;
7. ismételten kifejezi, hogy támogatja azt a „legjobb gyakorlatot”, amelynek célja, hogy minden tagállam évente készítsen nemzeti megbízhatósági nyilatkozatot a közösségi alapok tekintetében a megosztott igazgatás keretében, és kéri e gyakorlat általánossá tételét;
8. kéri, hogy az eljárás keretében bocsássanak megfelelő adminisztratív eszközöket az irányító hatóságok, különösen az Európai Szociális Alapok kezelésével megbízott hatóságok rendelkezésére, hogy ellenőrizni tudják, hogy a mikroprojektek során is tiszteletben tartják-e a támogathatóság feltételeit;

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	22.1.2009
A zárószavazás eredménye	+: 27 -: 0 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Richard James Ashworth, Reimer Böge, Herbert Bösch, Paulo Casaca, Valdis Dombrovskis, Brigitte Douay, James Elles, Hynek Fajmon, Ingeborg Gräßle, Nathalie Griesbeck, Catherine Guy-Quint, Anne E. Jensen, Wiesław Stefan Kuc, Janusz Lewandowski, Vladimír Maňka, Mario Mauro, Jan Mulder, Esko Seppänen, Nina Škottová, Theodor Dumitru Stolojan, László Surján, Kyösti Virrankoski
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Michael Gahler, Marusya Ivanova Lyubcheva, Paul Rübig, Peter Šťastný

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	12.2.2009
A zárószavazás eredménye	+: 49 -: 0 0: 3
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Emmanouil Angelakas, Stavros Arnaoutakis, Elspeth Attwooll, Rolf Berend, Jana Bobošíková, Victor Boștinaru, Wolfgang Bulfon, Giorgio Carollo, Bairbre de Brún, Gerardo Galeote, Iratxe García Pérez, Monica Giuntini, Ambroise Guellec, Pedro Guerreiro, Gábor Harangozó, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Mieczysław Edmund Janowski, Gisela Kallenbach, Evgeni Kirilov, Miloš Koterec, Constanze Angela Krehl, Florencio Luque Aguilar, Jamila Madeira, Miguel Angel Martínez Martínez, Iosif Matula, Miroslav Mikolášik, Jan Olbrycht, Maria Petre, Markus Pieper, Giovanni Robusti, Bernard Soulage, Catherine Stihler, Margie Sudre, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Jan Březina, Den Dover, Emanuel Jardim Fernandes, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Stanisław Jałowiecki, Zita Pleštinská, Samuli Pohjamo, Christa Prets, Miloslav Ransdorf, Flaviu Călin Rus, Richard Seeber, László Surján, Nikolaos Vakalis, Iuliu Winkler
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (178. cikk (2) bekezdés)	Wolf Klinz, Sepp Kustatscher, Toine Manders